Ελεύθερο βήμα

Τι υποσχόταν η Ν.Δ. στους συνταξιούχους

Του
ΗΛΙΑ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ
Βουλευτή Κιλκίς

«Η Ν.Δ. είναι ένα κόμμα αξιόπιστο. Κόμμα που δεν υπόσχεται περισσότερα απ' όσα μπορεί να δώσει.

Εγγυώμαστε τις συντάξεις. Όχι μόνο την απρόσκοπτη καταβολή αλλά και την πραγματική αξία τους, εξασφαλίζοντας τις συντάξεις απέναντι στον πληθωρισμό και την ακρίβεια.

Γιατί ο συνταξιούχος είναι το πρώτο θύμα της ακρίβειας και του πληθωρισμού πριν από κάθε πολίτη. Αφού έχει τη μικρότερη δυνατότητα να αποκτήσει εισόδημα από άλλες πηγές».

ΑΥΤΑ ΕΛΕΓΕ το προεκλογικό πρόγραμμα της Ν.Δ. ενώ στην πράξη γίνονται ακριβώς τα αντίθετα στο θέμα των συντάξεων και όχι μόνο.

Η κυβέρνηση της Ν.Δ., υπό την καθοδήγηση του πιο αναξιόπιστου πρωθυπουργού που γνώρισε ποτέ η χώρα μας, όχι μόνο δεν εξασφάλισε τις συντάξεις απέναντι στον «πληθωρισμό και την ακρίβεια», όπως έλεγε, αλλά αντίθετα μειώνει καθημερινά την αγοραστική αξία τους, αφού ο πληθωρισμός καλπάζει και η κερδοσκοπία των στηρικτών και υποστηρικτών της Ν.Δ. οργιάζει.

Με τρία νομοσχέδια, μέσα σε ενάμιση χρόνο, κάνοντας φαίνεται επίδειξη της ανικανότητας που τη διακρίνει, επιχειρεί να ταχτοποιήσει το ασφαλιστικό σύστημα της χώρας, φυσικά χωρίς αποτέλεσμα.

Η κάλυψη των ελλειμμάτων του κρατικού προϋπολογισμού και των ασφαλιστικών ταμείων δεν αντιμετωπίζεται κόβοντας κάποιες χαμηλές συντάξεις και καταργώντας τις εκπτώσεις των εισιτηρίων σε φαντάρους και φοιτητές.

Τέτοιου είδους αποφάσεις δείχνουν το σκληρό και ανάλγητο πρόσωπο της Δεξιάς και επαληθεύουν την έλλειψη σεβασμού της κυβέρνησης της Ν.Δ. στη δημοκρατία και στα ατομικά δικαιώματα του πολίτη.

Σύλληψη της εισφοροδιαφυγής, εξόφληση χρεών προς τα ασφαλιστικά ταμεία Ι.Κ.Α. κλπ. από μεγάλες επιχειρήσεις, που παραμένουν ανενόχλητες για μικροκομματικούς λόγους, ορθολογική διοικητική αναδιάρθρωση των ασφαλιστικών φορέων και μηχανοργάνωση θα ανακουφίσει το ασφαλιστικό μας σύστημα.

Η ΛΟΓΙΚΗ της ανταποδοτικότητας στο συνταξιοδοτικό σύστημα δεν μπορεί να είναι σιδηρούς κανών, γιατί υπάρχουν κοινωνικές ομάδες για τις οποίες αντικειμενικά δεν μπορεί να εφαρμοστεί, αφού το κράτος, όχι βέβαια της Δεξιάς, είναι υποχρεωμένο να φροντίζει για τους ανήμπορους πολίτες του, να τιμά τους αγωνιστές που με τη ζωή και το αίμα τους το υπερασπίστηκαν, να αμείβει τους συγγενείς των θυμάτων της τρομοκρατίας, όπως τη χήρα του αστυνομικού της ομάδας ΖΗΤΑ, που έπεσε κυνηγώντας να πιάσει τους διαρρήκτες του Ταχ. Ταμ. στη Ν. Σμύρνη και τόσες άλλες περιπτώσεις, όπου δεν μπορεί να αποτιμηθεί ανταπόδοση.

Αναπάντητο από την κυβέρνηση έμεινε, τις μέρες αυτές στη Βουλή, το ερώτημα πολλών ομιλητών της αντιπολίτευσης για το πόσο αποτιμάται το αίμα των αγωνιστών της Εθνικής Αντίστασης, τις συντάξεις των οποίων καταργεί ή περιορίζει στο μισό, η εγκληματική, αντιδημοκρατική και ανάλγητη πολιτική της Ν.Δ. και του, για πολλοστή φορά ψευδόμενου αρχηγού της.

Και είναι:

Εγκληματική η κατάργηση της σύνταξης των αγωνιστών της Εθνικής Αντίστασης, γιατί το πάνοπλο κράτος χτυπά ανθρώπους που πάλεψαν στα βουνά και στους κάμπους της πατρίδας μας για να είμαστε σήμερα ελεύθεροι, συνταξιούχους του Ο.Γ.Α. χωρίς όπλα κοινωνικής πίεσης προς το κράτος, ανθρώπους που όταν είχαν όπλα τα έστρεψαν ενάντια στον κατακτητή και όχι προς την Πολιτεία.

Αντιδημοκρατική η κατάργηση της σύνταξης και μάλιστα αναδρομικά, διότι πρόκειται για κατάργηση ατομικού δικαιώματος που προστατεύεται από το Σύνταγμά μας και υπάρχει σχετική νομολογία γι' αυτό.

Ουδέποτε, μετά το Σύνταγμα του 1952, στην Ελλάδα καταργήθηκε σύνταξη.

Ανάλγητη η κατάργηση της σύνταξης των αγροτών αγωνιστών της Αντίστασης, γιατί πρόκειται για συνταξιούχους των 12.000, υπερήλικες, κουρασμένους από τους αγώνες για ελευθερία, δημοκρατία και επιβίωση και τους οποίους μάλιστα η κυβέρνηση εξευτελίζει, λέγοντας ότι την περίοδο εκείνη ήταν νήπια.

Η συνταγματική Πολιτεία έχει τους μηχανισμούς ελέγχου των περιπτώσεων στις οποίες έγινε, ενδεχομένως, καταστρατήγηση του νόμου.

ΑΛΛΟΙΜΟΝΟ, ΑΝ κάθε φορά στο όνομα της κοινοβουλευτικής πλειοψηφίας, ποιας πλειοψηφίας, του Κατσίκη και του βουλευτή του Εκλογοδικείου, ανατρέπονται δημοκρατικά ατομικά δικαιώματα που κάποτε εκφώνησε ομόφωνα η Πολιτεία.

Η κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ είχε αντισταθεί σε πολλαπλές πιέσεις, που απαιτούσαν την κατάργηση των συντάξεων που είχαν χορηγηθεί σε ανθρώπους που ήταν στα τάγματα ασφαλείας και σε άλλους, που χουντικοί και αναγκαστικοί νόμοι προέβλεπαν, προκειμένου να αποφεύγει διχαστικά φαινόμενα, σε αντίθεση με τη σημερινή, που με κάθε τρόπο φαίνεται ότι τα επιδιώκει, για να ικανοποιήσει την παλιά Δεξιά που κρύβει μέσα της.

Ο υπουργός των Οικονομικών, προφανώς κάτω από το κύμα πίεσης που ασκήθηκε στη Βουλή από την αντιπολίτευση, θέλησε να δικαιολογηθεί, λέγοντας ότι το «ποσό που θα εξοικονομηθεί από την κατάργηση των συντάξεων αυτών θα μετακυλιστεί στα έσοδα του Ο.Γ.Α.» και έτσι θα βελτιωθούν οι συντάξεις των αγροτών.

ΑΛΛΑ ΤΑ 17,2 δισ., που είναι το κόστος των συντάξεων της Αντίστασης, που βέβαια διαρκώς φθίνει με γεωμετρική πρόοδο αφού ο αδυσώπητος νόμος της ζωής το επιβάλλει, αν επιμεριστεί στους 710.000 συνταξιούχους του Ο.Γ.Α. αναλογεί σε αύξηση λιγότερη από 2.000 περίπου στον καθένα, ποσό το οποίο οι υπερήφανοι αγρότες μας πιστεύω ότι δεν καταδέχονται να πάρουν με τέτοιο τρόπο, ποσό που πολύ απέχει από εκείνο που ο κ. Μητσοτάκης, ψευδόμενος, όπως συνήθιζε, έταζε προεκλογικά από τα μπαλκόνια και τα μαντριά στα οποία περιφερόταν.

Ο κ. Μητσοτάκης και η Νέα Δημοκρατία, φορώντας το προσωπείο της δημοκρατικότητας, ψήφισε το καλοκαίρι του 1989 τη λήξη των συνεπειών του Εμφυλίου για να αποκατασταθεί η εθνική συμφιλίωση, προτείνοντας μάλιστα την επέκταση της συνταξιοδότησης και στα θύματά του, σήμερα δυστυχώς παραδίδει στη δημόσια χλεύη τους αντιστασιακούς, επαναφέροντας πάλι τον διχασμό.

Στο όνομα της δήθεν κάλυψης των ελλειμμάτων, τορπιλίζει την εθνική ομοψυχία, την οποία ειδικά σήμερα έχει ανάγκη η πατρίδα μας.

«Δεν είναι δυνατόν τα παιδιά να μαθαίνουν άλλα στο σχολείο, άλλα να βλέπουν στην τηλεόραση κι άλλα να διδάσκονται στη ζωή»

ΕΡ.: Κύριε Σημίτη, ας ξεκινήσουμε αυτή τη συνέντευξη με ένα ερώτημα για τη σημασία της παιδείας.

Εκτός από τον αυτονόητο ρόλο της στη διαπαιδαγώγηση της νέας γενιάς και στην αρμονική κοινωνική της ένταξη, υπάρχει η άποψη, δυστυχώς όχι ευρύτερα συνειδητή, ότι πάρα πολλές από τις εκδηλώσεις παθογένειας της ελληνικής κοινωνίας σχετίζονται με το συνολικό επίπεδο της εκπαιδευτικής συγκρότησης του ελληνικού πληθυσμού. Ας πούμε, από το περιεχόμενο και τους τόνους της πολιτικής διαμάχης, μέχρι την έλλειψη κοινωνικής συνείδησης των πολιτών.

Μήπως, λοιπόν, θα έπρεπε η παιδεία να τεθεί ως κοινωνική προτεραιότητα, σε τελευταία ανάλυση ακόμα και για να πετύχουμε την πάταξη π.χ. της φοροδιαφυγής;

ΑΠ.: Εγώ δεν θα έλεγα σε τελευταία ανάλυση. Η ελληνική κοινωνία πάσχει από το γεγονός ότι έχει ένα πολύ χαμηλό επίπεδο παιδείας. Ενα καλύτερο επίπεδο θα βοηθήσει σε μια πιο ικανοποιητική και αποτελεσματική αντιμετώπιση των προβλημάτων.

Με την παιδεία θα βοηθήσουμε την ανάπτυξη, με την παιδεία θα βοηθήσουμε τις καλύτερες σχέσεις μεταξύ των πολιτών, με καλύτερη παιδεία θα έχουμε μία καλύτερη Πολιτεία και καλύτερα κόμματα.

Το γεγονός ότι δεν έχουμε μάθει να σκεφτόμαστε, δεν έχουμε μάθει να συνεννοούμαστε, δεν έχουμε μάθει να εκφραζόμαστε, δεν έχουμε μάθει να πληροφορούμαστε και να μεταφέρουμε την πληροφόρηση, δεν μπορεί να μην έχει μια επίπτωση και στον τρόπο που λειτουργεί όλη η κοινωνία μας. Γι' αυτό πρέπει, η παιδεία να είναι η απόλυτη προτεραιότητα. Βέβαια, τούτο πρέπει να γίνει στην πράξη και όχι όπως γίνεται μέχρι σήμερα, μόνον στα λόγια.

ΕΡ.: Για να έχουμε ένα μέτρο σύγκρισης του τι σημαίνει καλύτερη παιδεία, θα ήθελα να μας πείτε ποια είναι για σας τα βασικά σημεία που διαχωρίζουν την ελληνική από την ευρωπαϊκή εκπαίδευση.

ΕΛΛΑΔΑ ΚΑΙ ΕΥΡΩΠΗ

ΑΠ.: Θέλω να τονίσω δύο βασικές διαφορές ανάμεσα στο ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα και στο αντίστοιχο των ανεπτυγμένων βιομηχανικών χωρών της Ευρώπης.

Η πρώτη αφορά την ανάπτυξη της κριτικής ικανότητας των νέων. Σε άλλες ευρωπαϊκές χώρες αυτό αποτελεί κεντρικό στόχο της εκπαίδευσης, σε μας όχι. Θυμάμαι ότι παλιά, αλλά πολλές φορές και τώρα, στο πανεπιστήμιο οι καθηγητές ρωτούν τους φοιτητές της Νομικής ποιο είναι το συγκεκριμένο περιεχόμενο ενός άρθρου. Οσο χρόνια έζησα σε γερμανικό πανεπιστήμιο, δεν συνάντησα ποτέ καθηγητή που να έκανε μια παρόμοια ερώτηση. Κάτι τέτοιο το θεωρούν εκεί ως αντίθετο με τον παιδαγωγικό σκοπό του πανεπιστημίου. Ο στόχος δεν είναι ο φοιτητής να ξέρει μόνον τι λέει ο νόμος. Είναι κυρίως να μπορεί να τον εφαρμόσει και να μπορεί με βάση αυτόν να αναλύσει διάφορες ειδικές περιπτώσεις.

Η δεύτερη διαφορά ελληνικού και λοιπών ευρωπαϊκών εκπαιδευτικών συστημάτων, είναι η σύνδεση της παιδείας με την κοινωνία και την παραγωγή. Θα πω άλλο ένα ζωντανό παράδειγμα.

Οταν ζούσα πάλι στη Γερμανία, τα χρόνια της χούντας, εξορία, τα παιδιά μου πήγαιναν στο γερμανικό δημοτικό σχολείο. Στο δημοτικό αυτό σχολείο τα έπαιρναν κατά καιρούς για να επισκεφθούν το ταχυδρομείο, τις Τράπεζες, τις δημόσιες υπηρεσίες και να κάνουν τις δουλειές που θα έπρεπε να κάνουν αύριο ως μεγάλοι. Να ξέρουν έτσι τι θα πει μια Τράπεζα και πώς γίνονται οι εργασίες. Τα έπαιρναν και τα πήγαιναν σε γηροκομεία, για να γνωρίσουν την τρίτη ηλικία και τα προβλήματά της.

Στις μεγαλύτερες τάξεις, ιδίως σε σχέση με την επαγγελματική εκπαίδευση, υπάρχει πρακτική άσκηση σε επιχειρήσεις. Κανείς δεν παίρνει δίπλωμα, αν δεν έχει πάει να δουλέψει και να γνωρίσει τα προβλήματα και τις τεχνικές της παραγωγής. Αυτό βοηθάει βέβαια τους αποφοίτους, οι οποίοι ξέρουν τι είναι η κοινωνία και ο κόσμος και μπορούν να ενταχθούν πολύ πιο εύκολα απ' ό,τι τα παιδιά στην Ελλάδα, που ζούνε στο σχολείο έναν χωριστό κόσμο, ο οποίος δεν ανταποκρίνεται στην πραγματικότητα.

ΕΡ.: Τι ρόλο παίζουν για τη μη ανάπτυξη της κριτικής ικανότητας των νέων, καθώς και για την απουσία της σύνδεσης της θεωρίας με την πρακτική και τη ζωή οι παρακάτω παράγοντες: Η ανύπαρκτη παιδαγωγική κατάρτιση των Ελλήνων παιδαγωγών σε όλες τις βαθμίδες του εκπαιδευτικού συστήματος. Ο ανύπαρκτος εξοπλισμός των σχολείων με εργαστήρια, σύγχρονα οπτικοακουστικά μέσα, καθώς και μέσα άσκησης καλλιτεχνικών δραστηριοτήτων. Τέλος, η ιδεολογική μονομέρεια της εκπαίδευσης. Υπάρχουν σύγχρονα αλλά και παλαιότερα επιστημονικά και φιλοσοφικά ρεύματα, που οι μαθητές ποτέ δεν τα διδάσκονται. Τεράστιοι πολιτισμοί (Κίνα, Ινδία, Ινδιάνοι) εξαντλούνται σε μια σελίδα. Δώδεκα βιβλία θρησκευτικών σε δώδεκα χρόνια, όπου το κάθε βιβλίο έχει σε τρεις σελίδες στο τέλος του το κεφάλαιο: «Αλλες θρησκείες». Μια ελληνοορθόδοξη ιδεολογική μονομέρεια, που αμφιβάλλω αν τους άλλους αν μεταδίδει στους μαθητές τις ουσιαστικές παρακαταθήκες, τόσο του αρχαίου ελληνικού πολιτισμού, όσο και την έννοια του θρησκευτικού συναισθήματος.

ΚΡΙΤΙΚΗ ΓΝΩΣΗ ΜΗΔΕΝ

ΑΠ.: Μου επιτρέπετε σ' αυτό το κάνω το εξής σχόλιο. Το σύστημα, όπως επικρατούσε παλιά στην Ελλάδα και υπάρχει μερικώς ακόμα, είναι αντίθετο με μία κριτική στάση του μαθητή, με αυτό που αποκαλώ «κριτική γνώση». Στις τρεις τάξεις του Λυκείου ο κεντρικός στόχος είναι να πετύχει ο μαθητής στο πανεπιστήμιο. Για να πετύχει στο πανεπιστήμιο, εκείνο που έχει να κάνει, είναι να μάθει, χωρίς καμιά παρέκκλιση, δηλαδή να αποστηθίσει - ή να παπαγαλίσει - ορισμένα κείμενα. Ενα παιδί, που επί τρία χρόνια, στην πιο κρίσιμη ηλικία για την ανάπτυξη των πνευματικών του δυνατοτήτων, έχει μόνιμη πίεση και αποκλειστική αποστολή να επαναλαμβάνει ένα κείμενο, χωρίς καμία παρέμβαση εκ μέρους του, δεν μπορεί αργότερα να είναι κριτικό σε σχέση με άλλα τα προβλήματα τα οποία θα αντιμετωπίσει. Το υπουργείο Παιδείας πρόσφατα επανέφερε τις ανακεφαλαιωτικές εξετάσεις, δηλαδή δίνει πάλι μεγάλη σημασία στην αποστήθιση και δεν δίνει τη σημασία που έπρεπε, με τον ίδιο τρόπο, στην κριτική ανάλυση κειμένων, στην ανάπτυξη των κριτικών ικανοτήτων του μαθητή. Θα συμφωνήσω μαζί σας, ότι σ' αυτή την όχι ικανοποιητική εξέλιξη μέχρι σήμερα, έπαιξε μεγάλο ρόλο και η ιδεολογική μονομέρεια, η οποία κρατούσε στα ελληνικά σχολεία. Για πάρα πολλά χρόνια το κύριο χαρακτηριστικό της ελληνικής εκπαίδευσης ήταν ότι περιοριζόταν σε ένα πολύ στενό πλαίσιο, με κύρια χαρακτηριστικά αυτά τα οποία απέρρεαν από μια κυρίαρχη, όπως την είπατε, ελληνο-ορθόδοξη ιδεολογία, έναν ιδεολογικό προσανατολισμό προς την αρχαία Ελλάδα, απόρριψη του λαϊκού πολιτισμού, άρνηση της ουσιαστικής προσφοράς στην εξέλιξη του πνεύματος και της τεχνολογίας των χωρών της δυτικής Ευρώπης και ταυτόχρονα όμως άκριτη εισαγωγή πολιτικών μορφών από τις χώρες του ανεπτυγμένου καπιταλισμού. Ολα αυτά κατέληξαν και σε διαστρέβλωση της ελληνικής και χριστιανικής παράδοσης. Η ιδεολογική αυτή μονομέρεια και ο δογματισμός, ο οποίος επικράτησε, οδήγησαν στα σχολεία σε μία κενή ουσίας ρητορική, η οποία συγκάλυπτε το γεγονός, ότι η χώρα ήταν εξαρτώμενη από το εξωτερικό ως προς την επιστήμη, την τεχνολογία, τον πολιτισμό, τις τέχνες. Θα πρέπει λοιπόν πέρα από άλλους τρόπους μάθησης και αξιολόγησης των μαθητών, να δώσουμε και άλλα περιεχόμενα στη γνώση που μεταφέρεται στους μαθητές. Θα πρέπει να κάνουμε τη γνώση αυτήν ευρύτερη και να καταδείξουμε μέσα από αυτή την ευρύτητα, τη σχετικότητα των αξιών, την ανάγκη αναζητήσεων, την ανάγκη το άτομο να παίρνει πρωτοβουλίες.

Τεράστιας σημασίας είναι πράγματι, η εκπαίδευση των εκπαιδευτικών. Σήμερα οι καθηγητές και οι δάσκαλοι πηγαίνουν στο πανεπιστήμιο και μπορούν να βγουν μετά από τριάντα χρόνια από την υπηρεσία, χωρίς να έχουν επιμορφωθεί. Χωρίς να έχουν έρθει σε επαφή με τα νέα ρεύματα γνώσης, χωρίς να έχουν ακούσει νέες ιδέες σχετικά με παιδαγωγικά προβλήματα, χωρίς να πληροφορηθούν γύρω από τα ειδικά θέματα που διδάσκουν ποιες είναι οι εξελίξεις της επιστήμης. Τέτοιοι δάσκαλοι και καθηγητές είναι μετά από λίγα χρόνια ξεπερασμένοι και γι' αυτό και

Του ΔΗΜΗΤΡΗ ΚΟΥΜΑΝΤΑΡΟΥ

ΟΙ ΜΑΘΗΤΙΚΕΣ καταλήψεις στα Γυμνάσια από παιδιά 13-15 ετών τελείωσαν. Δεν σημαίνει όμως αυτό, ότι γεφυρώθηκε και το τεράστιο χάσμα που χωρίζει τη σύγχρονη ελληνική εκπαίδευση από τη ζωή. Το καζάνι βράζει. Κι αυτό φάνηκε πέρυσι, φάνηκε φέτος και θα ξαναφανεί σίγουρα, αφού το πιθανότερο είναι πως οι αρμόδιοι θα εξακολουθήσουν να κοιμούνται τον ύπνο του δικαίου. Ενας από αυτούς τους αρ- πως ο ίδιος ο κ. Σημίτης διαπιστώνει: «Ο συντηρητισμός και ο δογματισμός υπάρχουν σ'όλες τις πολιτικές δυνάμεις». Ολοι μιλούν και διαμαρτύρονται για τα χάλια της μόδιους, ο υπεύθυνος του τομέα Παιδείας του ΠΑΣΟΚ κ. Κ. Κώστας Σημίτης, φαίνεται μέσα από αυτή τη συνέντευξη περί παιδείας που μας παραχώρησε, ότι έχει συναίσθηση των διαστάσεων του προβλήματος. Βέβαια, ένας κούκος ή και κάποιοι κούκοι, δεν φέρνουν την άνοιξη. Πόσο μάλλον, όταν ό- παιδείας. Μαθητές, φοιτητές, γονιοί, δάσκαλοι, πολιτικοί. Ομως, δεν αντιλαμβάνονται όλοι με τον ίδιο τρόπο τα προβλήματά της, ούτε έχουν τις ίδιες προτάσεις για την επίλυσή τους. Επιδιώξαμε μέσα από αυτήν τη συνέντευξη να θίξουμε ορισμένα από τα θεμελιακά ζητήματα της εκπαίδευσης: Ποια η σημασία της; Ποιος και πώς παίρνει τις αποφάσεις; Ποιες οι διαφορές του ελληνικού με τα ευρωπαϊκά εκπαιδευτικά συστήματα; Γιατί υπολείπονται πάντα οι δαπάνες για την εκπαίδευση των αναγκών της; Ποιος είναι ο ρόλος του «άλλου» σύγχρονου σχολείου, της τηλεόρασης;

Παράλληλα με τις απόψεις του κ. Σημίτη, ζητήσαμε να φιλοξενήσουμε και τις απόψεις του υπουργού Παιδείας κ. Σουφλιά. Οπως μας είπαν όμως από το γραφείο Τύπου του, θεωρεί ότι έχει δώσει επανειλημμένες συνεντεύξεις γι' αυτά τα ζητήματα. Είμαστε πρόθυμοι κάθε στιγμή να φιλοξενήσουμε τις απόψεις του.

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΤΟΥ ΚΩΣΤΑ ΣΗΜΙΤΗ

«Σύνδεση της Παιδείας με την παραγωγή»

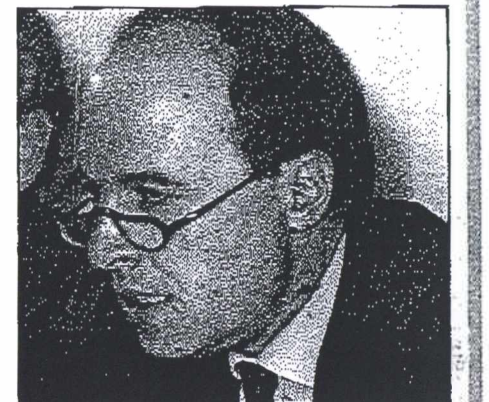

«Είναι ανάγκη να αλλάξει ο τρόπος εκπαίδευσης των υποψήφιων εκπαιδευτικών και να υπάρξει επιμόρφωση των νέων καθηγητών», τονίζει ο Κ. Σημίτης, που βρίσκει θετική τη συμφωνία του υπ. Παιδείας μ' αυτήν τη διαπίστωση

πολύ συχνά συμβαίνει, ότι οι μαθητές δεν τους δίνουν ιδιαίτερη σημασία. Εμείς υποστηρίζουμε γι' αυτό και το υπουργείο Παιδείας έχει πιστεύω και αυτό ευτυχώς την ίδια άποψη - ότι ένας άμεσος και πρωταρχικός στόχος της εκπαιδευτικής πολιτικής, θα πρέπει να είναι μια διαφορετική εκπαίδευση για τους υποψήφιους εκπαιδευτικούς και μια επιμόρφωση των νέων εκπαιδευτικών.

ΕΡ.: Το υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων στην Ελλάδα δεν θα έπρεπε να είναι σκέτο «υπουργείο Παιδείας»;

ΑΠ.: Δεν νομίζω, όπως είδα από τη μικρή θητεία μου των δύο μηνών ως υπουργός Παιδείας, ότι το υπουργείο αυτό ασχολείται ουσιαστικά με τα θρησκεύματα κι ότι επηρεάζεται στη λειτουργία του από μια τέτοια ενασχόληση. Πέραν τούτου, όμως, πιστεύω ότι δεν έχει καμιά θέση μέσα στο υπουργείο Παιδείας μια υπηρεσία που ασχολείται με τα θρησκεύματα. Η Ελληνική Εκκλησία είναι αυτόνομη και πρέπει και μπορεί να διαχειρίζεται μόνη της τα προβλήματά της. Σε ό,τι δε αφορά άλλα θρησκεύματα και τυχόν προβλήματα που μπορούν να ανακύψουν με αυτές, αρμόδιο πρέπει να είναι το υπουργείο Εξωτερικών.

ΓΙΑΤΙ ΔΕΝ ΔΙΝΟΝΤΑΙ ΛΕΦΤΑ

ΕΡ.: Συζητώντας κανείς για θέματα εκπαιδευτικής πολιτικής, σε αρκετά, έστω όχι σε όλα απ' όσα μου είπατε, μπορεί οι περισσότεροι να συμφωνήσουν. Υπάρχει πάντα ένα «αλλά». Το «αλλά» είναι το οικονομικό. Π.χ. για να γίνει η παιδαγωγική κατάρτιση των καθηγητών, για να έχουν καλύτερες αμοιβές, για να μπουν εργαστήρια στα σχολεία, για να μπει ουσιαστική καλλιτεχνική εκπαίδευση σ' αυτά, απαιτούνται χρήματα. Το ερώτημα είναι, πού βρίσκονται αυτά τα χρήματα.

ΑΠ.: Θα σχολιάσω ως εξής. Οι κυβερνήσεις είναι πάντα κάτω από την πίεση καθημερινών αιτημάτων, που αφορούν ειδικότερα τα εισοδήματα, τις συντάξεις, την ασφάλιση και επειδή έχουν πάντα ένα άμεσο ενδιαφέρον να επανεκλεγούν, οι οποίες πολιτικές σχεδιάζονται, δίνουν προτεραιότητα στην ικανοποίηση τέτοιας μορφής αιτημάτων. Γι' αυτό, παρά τα μεγάλα λόγια, ότι «πρέπει να βοηθηθεί η παιδεία», η χρηματοδότηση της παιδείας δεν υπήρξε ποτέ ουσιαστική. Συμφωνώ λοιπόν ότι πρέπει να ξεφύγουμε απ' αυτή τη νοοτροπία και ότι πρέπει να υπάρξει μια πολιτική απόφαση - και 'κεί είναι το πολιτικό πρόβλημα - ότι θα δοθούν χρήματα και σ' έναν τομέα, ο οποίος δεν θα έχει άμεση απόδοση σε σχέση με τις ψήφους στις επόμενες εκλογές. Αυτό είναι πολύ δύσκολο για τα κόμματα και χρειάζεται μια γενναία προσπάθεια σ' αυτή την κατεύθυνση. Πρέπει να εξηγηθεί στον ελληνικό λαό η σημασία που έχει η προσπάθεια στην παιδεία και η ανάγκη να υπάρξουν περιορισμοί σε άλλους τομείς, για να μπορέσουμε να δημιουργήσουμε τους μοχλούς ανάπτυξης της κοινωνίας.

ΕΡ.: Πρόσφατα ο κ. Εβερτ δήλωσε ότι η σωστή πολιτική σήμερα στην Ελλάδα θα απαιτούσε από έναν πολιτικό να μη νοιάζεται εάν θα επανεκλεγεί. Συμφωνείτε με αυτήν την άποψη; Και βλέπετε κάποια πολιτική δύναμη ικανή και πρόθυμη να την εφαρμόσει;

ΑΠ.: Επειδή αναφέρεστε στον κ. Εβερτ και στη θεωρία του πολιτικού κόστους, δεν νομίζω ότι η Νέα Δημοκρατία αυτή τη στιγμή, παρ' όλα όσα λέει, δεν λαμβάνει υπόψιν της το πολιτικό κόστος. Δεν έχουμε παρά να διαπιστώσουμε τις παλινδρομήσεις της σχετικά με την καταπολέμηση της φοροδιαφυγής. Μια εξαγγέλλονται μέτρα και μια ανακαλούνται. Νομίζω ότι ποτέ δεν πρέπει να είναι κριτήριο μιας πολιτικής το άμεσο πολιτικό κόστος.

Πιστεύω ότι ο ελληνικός λαός είναι πολύ πιο ώριμος απ' ό,τι πιστεύουν μερικοί. Αν έχει την απαραίτητη πληροφόρηση, αν υπάρχουν πειστικά προγράμματα, αν του διαγράψεις σχέδια και δει ότι τα σχέδια αυτά περπατάνε, δεν θα έχει ποτέ αντίρρηση να στηρίξει μια πολιτική. Εκείνο το οποίο συμβαίνει, είναι ότι λέγονται διάφορα, δίνονται υποσχέσεις, διαγράφονται στόχοι οι οποίοι δεν πραγματοποιούνται, ούτε οι υποσχέσεις πραγματοποιούνται, ούτε οι πορείες οι οποίες έχουν διαγραφεί ακολουθούνται. Γι' αυτό υπάρχει και η γενική αμφισβήτηση και η γενική αμφιβολία γι' αυτά που λένε οι πολιτικοί. Αρα, τώρα χρειάζεται μια άλλη πολιτική. Αυτή η πολιτική που ακολουθήθηκε για δεκαετίες έχει αποτύχει, ο τύπος αυτός της πολιτικής έχει αποτύχει. Και θα έλεγα πως, για μένα τουλάχιστον, είναι παράδοξο ή ενοχλητικό, που καν συζητείται το θέμα αυτό, του πολιτικού κόστους. Δείχνει μια νοοτροπία, η οποία θα έπρεπε να ανήκει προ πολλού στο παρελθόν.

ΠΟΙΟΣ ΠΑΙΡΝΕΙ ΤΙΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

ΕΡ.: Ενα μείζον θέμα για οποιεσδήποτε εκπαιδευτικές μεταρρυθμίσεις, είναι το προαναφερθέν οικονομικό πρόβλημα, σε συνδυασμό με τις πελατειακές σχέσεις πολιτών και πολιτικών. Ενα δεύτερο είναι, επίσης, το ποιος παίρνει τις αποφάσεις γι' αυτές τις μεταρρυθμίσεις. Υπάρχει στην Ελλάδα κάποιο σταθερό επιστημονικό επιτελείο που να ασχολείται συστηματικά με την εκπαιδευτική έρευνα και τον σχεδιασμό; Ή παίρνονται οι αποφάσεις μεταξύ τυρού κι αχλαδιού, ανάλογα με το τι θυμάται, εμπνέεται και χαίρεται ο εκάστοτε υπουργός;

ΑΠ.: Η εκπαιδευτική πολιτική σχεδιάζεται χωρίς να υπάρχει η απαραίτητη προεργασία και ανάλυση. Τους δύο μήνες που διετέλεσα υπουργός Παιδείας αναζήτησα αν υπάρχει κάποιο ινστιτούτο, που πραγματοποιεί αναλύσεις, συγκεντρώνει στοιχεία, παρακολουθεί πειράματα, κάποιο κέντρο. Τέλος πάντων, που διαμορφώνει προτάσεις και σχεδιάζει την εκπαιδευτική πολιτική. Διαπίστωσα ότι δεν υπάρχει. Το υπάρχον Παιδαγωγικό Ινστιτούτο, παρ' όλες τις καλές προθέσεις και την υψηλή ποιότητα ορισμένων στελεχών του, αδυνατεί να εκπληρώσει μια τέτοια αποστολή. Είναι δέσμιο της εκάστοτε πολιτικής ηγεσίας του υπουργείου και χρησιμοποιείται για τη νομιμοποίηση των επιλογών της.

Εχουμε ανάγκη τόσο από ένα παιδαγωγικό ινστιτούτο, αρμόδιο για την πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση, όσο κι από ένα ίδρυμα ερευνών και μελετών παιδείας, που θα έχουν διοικητική και οικονομική αυτοτέλεια, ικανά επιστημονικά στελέχη και που θα ασχολούνται αποκλειστικά με θέματα εκπαιδευτικής έρευνας και σχεδιασμού.

ΕΡ.: Μέσα από αυτή τη συνέντευξη παρουσιάσατε πολλές συγκεκριμένες ιδέες και προτάσεις. Το ΠΑΣΟΚ γιατί δεν τις υλοποίησε την οκταετία της διακυβέρνησής του;

ΑΠ.: Η εκπαίδευση ήταν στην Ελλάδα ένας τομέας ακόμα πιο καθυστερημένος από τους άλλους, όπου κατ' εξοχήν επικρατούσε η συντηρητική νοοτροπία. Τα μέτρα τα οποία πήρε η κυβέρνηση της Ν.Δ. το 1977 επί Γ. Ράλλη, ήταν μέτρα που έπρεπε να είχαν παρθεί πριν από είκοσι χρόνια τουλάχιστον.

Το ΠΑΣΟΚ βρήκε λοιπόν μια τεράστια καθυστέρηση και ασχολήθηκε μ' αυτή την καθυστέρηση. Και έτσι στην εποχή της οκταετίας, δεν μπόρεσε, στον βαθμό που θα έπρεπε, να επικεντρωθεί στο πρόβλημα που προκύπτει για την ελληνική εκπαίδευση από τη διασύνδεση της ελληνικής οικονομίας και κοινωνίας με το εξωτερικό και τη ραγδαία μεταβολή των αναγκών λόγω αυτής της διασύνδεσης. Ενώ πριν από μερικά χρόνια το θέμα μας ήταν η γλώσσα, οι τόνοι, η λειτουργία του σχολείου, σήμερα υπάρχουν πολλά άλλα προβλήματα. Αυτά που είπαμε, η σύνδεση με την παραγωγή, οι ξένες γλώσσες, η γνώση του γύρω κόσμου, η μετάδοση πληροφοριών και γνώσεων που θα επιτρέψουν στα παιδιά να δουλέψουν στον ευρωπαϊκό χώρο. Υπάρχουν πολλά καινούργια στοιχεία, τα οποία θα πρέπει ν' αφομοιώσει η εκπαίδευση και σ' αυτό καθυστερήσαμε, γιατί ήδη είμαστε πολύ καθυστερημένοι από πριν.

ΕΡ.: Η συντηρητική νοοτροπία που προαναφερθήκατε αλλά και η κομματική καθοδήγηση της παιδείας, η προχειρότητα και ο πολιτικαντισμός, είναι ίδιον μόνο του παρελθόντος ή μόνον της Ν.Δ. ή διαχέεται σε όλα τα κόμματα;

ΑΠ.: Εχετε δίκιο. Υπάρχουν παντού. Ιδιαίτερα, υπάρχει ένας δογματισμός. Αλλά κάθε δογματισμός είναι συντηρητικός. Επειδή κάποιος έχει την ταμπέλα ότι είναι προοδευτικός, δεν σημαίνει ότι και πράγματι είναι. Σημασία δεν έχει το τι δηλώνεις, αλλά το τι πράττεις.

ΕΡ.: Μια τελευταία ερώτηση, για κάτι που, αν και αφορά την εκπαίδευση, έχει παντελώς αγνοηθεί. Σύμφωνα με μετρήσεις, δυόμισι ώρες ημερησίως παρακολουθούν τηλεόραση οι Ελληνες νέοι και πρεσβύτεροι. Δυόμισι ώρες αυτό το «σχολείο», που διαμορφώνει αθόρυβα εθνική συνείδηση. Με αυτό το άλλο «σχολείο» τι γίνεται;

ΑΠ.: Αμα βλέπεις τόσες ώρες τηλεόραση, είτε μικρός είσαι, είτε μεγάλος, διαμορφώνεσαι με τα πρότυπα και τις αξίες που σου παρουσιάζονται. Αν βλέπεις καθημερινά μια σειρά ελκυστικές διαφημίσεις, η εικόνα της ζωής του θα είναι τα διάφορα ποτά, τα διάφορα ρούχα και ο τρόπος ζωής που τα συνοδεύει.

ΕΡ.: Η θα σκέπτεσαι το πόσο άτυχος είσαι που δεν είσαι ο ίδιος;

ΑΠ.: Ναι, θα αισθάνεσαι μειονεκτικά, γιατί δεν είσαι τόσο νέος και ωραίος όσο αυτοί που παρουσιάζονται και δεν έχεις όσα αυτοί έχουν. Ολα αυτά διαμορφώνουν μια μη πραγματική σχέση με το περιβάλλον και εντείνουν το αίσθημα του ανικανοποίητου. Τρέχουμε πίσω από μια ζωή που δεν υπάρχει.

Η τηλεόραση, ως προς το περιεχόμενό της, μεταφέρει δυστυχώς τα χαμηλότερα επίπεδο και τα χαμηλότερα πρότυπα από αυτά που υπάρχουν σε ξένες χώρες και ιδίως στις ΗΠΑ.

Η τηλεόραση, βεβαίως, πρέπει να είναι ελεύθερη. Πρέπει όμως ταυτόχρονα να συνειδητοποιηθεί ο εξ αντικειμένου εκπαιδευτικός της χαρακτήρας και να υπάρξει μια πολιτική, σε συνεννόηση με τους σταθμούς και τους παραγωγούς, για το ποια ποικιλία αξιών επιθυμούμε να μεταδίδει. Δεν μπορεί τα παιδιά άλλα να μαθαίνουν στο σχολείο, άλλα από την τηλεόραση κι άλλα από τη ζωή.

Οι πρόσφατες καταλήψεις είναι κυρίως έκφραση όλων αυτών των αντιφάσεων μέσα στις οποίες ζουν τα νέα παιδιά. Τα κλείνουμε μέσα σε μια αίθουσα με δασκάλους χωρίς παιδαγωγική κατάρτιση, χωρίς ικανοποιητικά προγράμματα, χωρίς εξοπλισμό. Ταυτόχρονα, από την T.V. ή την ίδια τη ζωή έχουν μια σειρά διαφορετικά, συχνά αντίθετα κι ανεπεξέργαστα ερεθίσματα.

Τα παιδιά αισθάνονται αποξενωμένα, καταπιεσμένα. Απλά σκάνε. Και αυτή την εσωτερική πίεση που νοιώθουν, τη διοχετεύουν ακόμα και σε άναρχες δίχως στόχο εκδηλώσεις.

27/03 '00 17:48 FAX 02
27/03 '00 17:48 FAX 03